

Revisorerna i Munkedals kommun

2016-04-15

Till:

Fullmäktige i Munkedals kommun

Org. nr. 212000-1330

Revisionsberättelse för år 2015

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och fullmäktigeberedningar och genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Enligt kommunallagen ska det finnas en uppföljning av målen som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Vi kan konstatera att merparten av såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen inte är helt uppfyllda. Vi bedömer att målkejderna är enkla att följa och att måluppfyllelsen för inriktningsmålen avrapporteras på ett tydligt sätt i årsredovisningen.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Revisionen har följt kommunstyrelsens hantering av underskottet inom sektor Stöd. Revisionen bedömer utifrån genomförda granskningar att kommunstyrelsen inte hanterat underskottet på ett tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att Miljönämnden i mellersta Bohuslän inte har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Genomförd granskning visar på bristande styrning och ledning. Vår bedömning är att nämnden inte har säkerställt en ändamålsenlig, likvärdig och rättssäker tillsynsprocess.

Vi bedömer att övriga nämnder och beredningar i Munkedals kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens, övriga nämnder och beredningarnas interna kontroll har varit tillräcklig. Vi bedömer att byggnadsnämnden har brister i sin interna kontroll.

Vi bedömer sammantaget att resultatet i årsredovisningen inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt. Vi delar styrelsens bedömning att måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning är mycket låg.

Vi riktar anmärkning mot kommunstyrelsen för bristande styrning, ledning, uppföljning och kontroll.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2015.

Vi återoppar bifogade redogörelser och rapporter.

Munkedals kommun 2016-04-15

Claes Hedlund
Ordförande

Bertil Schewenius
Vice ordförande

Jan Hellsten

Johan Nilsson

Uno Johansson

Bilaga: Redogörelse för revisionen år 2015

Bilaga till revisionsberättelsen

Redogörelse för revisionen år 2015

Kommunrevisionen**Innehåll**

	Sid.
1. Redogörelse för revisionen år 2015	2
1.1 <i>Inledning</i>	2
1.2 <i>Granskningsinriktning</i>	2
2. Årlig grundläggande granskning	2
2.1 <i>Grundläggande granskning av kommunens styrelse och nämnder</i>	2
2.2 <i>Löpande granskning av intern kontroll i redovisningen</i>	3
2.3 <i>Granskning av delårsbokslut</i>	4
2.4 <i>Granskning av bokslut</i>	4
2.5 <i>Lekmannarevisorernas rapportering</i>	5
3. Fördjupade granskningar och förstudie	5
3.1 <i>Granskning av långsiktig finansiering</i>	5
3.2 <i>Granskning av verksamhetsstyrning inom sektor Stöd</i>	6
3.3 <i>Förstudie av kommunens arbete med kompetensförsörjning</i>	6
3.4 <i>Granskning av verksamhetsstyrning i Miljönämnden i mellersta Bohuslän</i>	7

Bilagor:

- Bil. 1 Årlig grundläggande granskning 2015
- Bil. 2 Granskning av intern kontroll i redovisningen 2015
- Bil. 3 Granskning av delårsbokslut 2015-08-31
- Bil. 4 Granskning av bokslut 2015-12-31
- Bil. 5 Granskningsrapport Munkedals bostäder AB – Munkbo
- Bil. 6 Granskning av långsiktig finansiering
- Bil. 7 Granskning av verksamhetsstyrning inom sektor stöd
- Bil. 8 Förstudie av kommunens arbete med kompetensförsörjning

Kommunrevisionen

1. Redogörelse för revisionen år 2015

1.1 Inledning

Munkedals kommuns revisorer lämnar härmed sin sammanfattande rapport avseende årets granskningsinsatser.

I vår rapport lämnas sammanfattande beskrivningar av de granskningar som genomförts under året samt våra mest väsentliga iakttagelser och rekommendationer.

Samtliga granskningsrapporter har löpande under året redovisats till kommunfullmäktige.

1.2 Granskningsinriktning

Revisionen har utfört granskningen i enlighet med kommunallagen, aktiebolagslagen (lekmannarevisionen) och revisionens reglemente.

Enligt kommunallagen 9 kap. ska revisorerna pröva om verksamheten bedrivs på ett effektivt och ändamålsenligt sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Revisionen arbetar på fullmäktiges uppdrag och utgör hela fullmäktiges verktyg. Kommuninvånarnas perspektiv sätts i förgrunden i revisionens arbete.

2. Årlig grundläggande granskning

2.1 Grundläggande granskning av kommunens styrelse och nämnder

Kommunallagen och god revisionssed förutsätter att all verksamhet granskas årligen. Med all verksamhet avses en översiktlig granskning av den styrning som styrelsen och nämnderna utövar för att uppfylla den uppgift och nå de mål som givits av fullmäktige.

Ett av revisionens viktigare syften enligt kommunallagen är att granska och bedöma om den interna kontrollen som görs inom styrelsen och nämnderna är tillräcklig.

Under 2015 har den årliga granskningen inneburit löpande genomgång av budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut samt

Kommunrevisionen

protokoll. Bedömning har gjorts av om ansvarig styrelse/nämnd har skapat förutsättningar för tillräcklig styrning och uppföljning.

Den grundläggande granskningen visade att kommunstyrelsen har brustit i sin styrning och uppföljning avseende sektor Stöd. Mot bakgrund av detta bedöms kommunsstyrelsen inte fullgjort sitt ansvar enligt reglementet.

Byggnadsnämnden och lönenämnden bedöms i allt väsentligt skött verksamheten på ett ansvarsfullt och ändamålsenligt sätt. Byggnadsnämnden bedöms ha brister i sin interna kontroll.

lakttagelser och slutsatser utifrån den grundläggande granskningen har sammanfattats av revisionen och ligger i viss utsträckning till grund för riskanalysen inför revisionsplaneringen 2016.

2.2 Löpande granskning av intern kontroll i redovisningen

Revisionens granskning och bedömning av den interna kontrollen under 2015 omfattar nedanstående väsentliga rutiner och konton enligt upprättad riskanalys:

- ▶ Bokslutsprocessen
- ▶ Löneprocessen, inklusive pensioner och arvoden
- ▶ Inköpsprocessen
- ▶ Investeringsprocessen (anläggningsrutinen)
- ▶ Exploateringsprocessen

Ovanstående granskning innebär i de flesta fall att vi följer hela flödet, d.v.s. från det att en intäkt, kostnad eller liknande genereras tills dess att registrering sker i huvudboken och slutligen blir reglerad.

Vidare har nedanstående analyser och kontroller genomförts:

- ▶ Registeranalys av löner inklusive stickprov
- ▶ Kontrollanalyser på väsentliga intäkt- och kostnadskonton samt förtroendekänsliga poster
- ▶ Granskning av momsredovisningen

Revisionens samlade bedömning utifrån granskningens resultat är att det föreligger förbättringsområden där den interna kontrollen kan förstärkas. Granskning täcker

Kommunrevisionen

endast områden och aspekter väsentliga för revisionen och är ej av sådan omfattning att den täcker in alla svagheter i rutiner och intern kontroll.

2.3 Granskning av delårsbokslut

Revisionen har i enlighet med Kommunallagen översiktligt granskat Munkedals kommuns delårsrapport per 2015-08-31. Syftet med granskningen har varit att bedöma om:

- ▶ Resultatet i delårsrapporten, som ska behandlas av fullmäktige, är förenligt med de finansiella och verksamhetsmässiga mål som fullmäktige beslutat.
- ▶ Delårsrapporten ger en rättvisande bild av kommunens ekonomiska resultat och ställning

Revisorernas bedömning är att delårsrapporten i huvudsak är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning och ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning. Vår sammanfattade bedömning utifrån avrapporteringen i delårsrapporten är att resultatet för flera av målen inte är förenligt med vad fullmäktige bestämt. Vi delar styrelsens bedömning att god ekonomisk hushållning inte har uppnåtts.

2.4 Granskning av bokslut

Vi har granskat kommunens årsredovisning inklusive den sammanställda redovisningen med avseende på resultat- och balansräkning med nothänvisning, kassaflödesanalys, driftsredovisning och investeringsredovisning.

Revisionen har utförts enligt god revisionssed i kommunal verksamhet.

Vår bedömning är att granskat material överensstämmer med lagen om kommunal redovisning och god revisionssed och att bokslutet och årsredovisningen i alla väsentliga delar är korrekt upprättat och ger en rättvisande bild av kommunens resultat och ställning.

Syftet med bokslutsrapporten är att uppmärksamma förhållanden som bör åtgärdas samt att ge förslag till förbättringar. Baserat på de revisionsåtgärder som genomförts har inget framkommit som tyder på att det skulle föreligga väsentliga brister i kommunens interna kontroll i redovisningen. Observera att vår granskning av den interna kontrollen inte omfattat en fullständig genomgång i syfte att kartlägga alla tänkbara brister.

Granskningen har gjorts med utgångspunkt från det utkast till årsredovisning som erhöles den 11 mars 2016. I årsredovisningen redovisas ett resultat på 0,2 mnkr

Kommunrevisionen

och ett eget kapital om 190,5 mnkr för kommunen. Motsvarande siffror för koncernen är 3,3 mnkr och 210,8 mnkr. Årsredovisningen var inte fastställd av kommunstyrelsen när föreliggande rapport upprättades.

2.5 Lekmannarevisorernas rapportering

Revisorerna har under året granskat Munkedals bostäder AB – Munkbo. Vi har under granskningen genomfört möte med styrelsens presidium och VD för bolaget.

Granskningen är planerad och genomförd i samråd med den valda lekmannarevisorn i bolaget.

Iakttagelser och slutsatser har sammanfattats av lekmannarevisorerna och ingår även som en del av riskanalysen inför revisionsplaneringen 2016.

Bolagets verksamhet bedöms utifrån granskningen ha skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vidare bedöms den interna kontrollen ha varit tillräcklig. Någon grund för anmärkning mot styrelsens och verkställande direktörens förvaltning föreligger inte.

3. Fördjupade granskningar och förstudie

3.1 Granskning av långsiktig finansiering

Revisionen har under året genomfört en granskning av kommunens långsiktiga finansiering. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsens arbete med planering av den långsiktiga finansieringen är ändamålsenlig.

Granskningens huvudsakliga resultat visade att kommunstyrelsen kan stärka sitt arbete med den långsiktiga finansieringen av kommunens verksamheter. Särskilt avser detta att stärka analysen kring långsiktiga finansiella mål samt att tillse att dessa mål prioriteras i arbetet med mål- och resursplan.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderade revisionen kommunstyrelsen att:

- ▶ Säkerställa att kommunens långsiktiga finansiella mål uppnås
- ▶ Säkerställa att kommunens långsiktiga finansiella mål tydligt motiveras av väl underbyggda underlag
- ▶ Stärka sin analys av hur kortsiktiga prioriteringar i budgeten påverkar kommunens förmåga att finansiera verksamheten på lång sikt.

Kommunrevisionen

3.2 Granskning av verksamhetsstyrning inom sektor Stöd

Revisionen har genomfört en granskning av kommunstyrelsens verksamhetsstyrning inom sektor Stöd. Syftet med granskningen var att bedöma om kommunstyrelsen har tillsett en ändamålsenlig verksamhetsstyrning av sektor Stöd.

I granskningen framkom att kommunstyrelsen inte har säkerställt en ändamålsenlig styrning av sektor Stöd. Bland annat saknas koppling mellan förslagna åtgärder och förväntade ekonomiska resultat i åtgärdsprogrammen. Vidare hade kommunstyrelsen inte säkerställt ingående uppföljning av de åtgärder som vidtagits.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderade revisionen kommunstyrelsen att:

- ▶ Se över och anpassa mängden uppdrag som lämnas till förvaltningen
- ▶ Stärka dialogen med utskotten och förvaltningen vid formulering av uppdrag
- ▶ Säkerställa att analys av ekonomiska konsekvenser ingår i åtgärdsförslag och uppdrag till sektor Stöd
- ▶ Säkerställa systematisk uppföljning och kontroll av de uppdrag som lämnas till förvaltningen.
- ▶ Säkerställa systematisk uppföljning och kontroll av de resultatmål som riktas till sektor Stöd.

3.3 Förstudie av kommunens arbete med kompetensförsörjning

Revisionen har under året genomfört en förstudie av kommunens arbete med kompetensförsörjning. Förstudien syfte var att översiktligt kartlägga hur kommunstyrelsen säkerställer en ändamålsenlig kompetensförsörjning.

Av förstudien framgick bland annat att det i kommunen pågår ett aktivt arbete med kompetensförsörjning. Revisionen identifierade dock ett antal risker, däribland en risk för otydlighet och bristande samordning till följd av spridda, överlappande och ibland motstridiga målsättningar och riktlinjer kopplade till arbetet med kompetensförsörjning.

Mot bakgrund av ovanstående uppmärksammade revisorerna följande risker:

- ▶ Risk för otydlighet och bristande samordning av kompetensförsörjningspolitiken till följd av spridda, överlappande och ibland motstridiga målsättningar och riktlinjer.
- ▶ Risk för otillräckliga analys- och beslutsunderlag till följd av att kompetensförsörjningsbehov endast till viss del kartläggs.

Kommunrevisionen

- ▶ Risk för att kommunstyrelsen inte säkerställer tillräckliga åtgärder för att rekrytera, behålla och kompetensutveckla personal till följd av avsaknad av en bred och kommunövergripande kompetensförsörjningsplan och otillräcklig tillämpning av befintliga riktlinjer.

3.4 Granskning av verksamhetsstyrning i Miljönämnden i mellersta Bohuslän

Revisionen har under året genomfört en granskning av verksamhetsstyrning i Miljönämnden i mellersta Bohuslän (miljönämnden). Granskningens syfte var att bedöma om miljönämndens verksamhetsstyrning är ändamålsenlig, det vill säga i enlighet med lagar, regler, fullmäktiges mål och samverkansöverenskommelse. Granskningen har också belyst hur nämnden säkerställer en effektiv arbetsorganisation samt en ändamålsenlig ärendehantering.

Granskningens sammanfattande slutsats var att miljönämnden kan utveckla styrning och uppföljning av verksamheten. I granskningen gjordes bedömningen att nämnden under 2013-2015 inte i tillräcklig utsträckning säkerställt likvärdig och rättssäker ärendehantering. För den fasta planerade tillsynen saknar miljöenheten tydliga rutiner för tillsyn och beslut för flera tillsynsområden. Revisorerna bedömde detta som en brist. Vidare framgick att nämnden inte hade formulerat och kommunicerat en strategi för att arbeta av den kontrollskuld om ca 1 000 timmar som kvarstod från 2014. Revisorerna bedömde därför att nämnden bör vidta åtgärder för att säkerställa en ändamålsenlig verksamhetsstyrning och ärendehantering. Däremot såg revisorerna positivt på nämndens pågående utvecklingsarbete.

Mot bakgrund av ovanstående rekommenderade revisionen miljönämnden att:

- ▶ Säkerställa en tydlig målkedja och ett strukturerat arbete utifrån verksamhetens mål.
- ▶ Stärka uppföljning och analys genom att löpande följa upp verksamhetens mål samt analysera måluppfyllelsen för att bidra till utveckling av verksamheten.
- ▶ Formulera och kommunicera en strategi för att arbeta av den kvarstående kontrollskulden.
- ▶ Tillse att det inom samtliga tillsynsområden finns dokumenterat stöd för att säkerställa en likvärdig och rättssäker myndighetsutövning.
- ▶ Tillse att det upprättas rutiner för kvalitetssäkring.